

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง พระนางกำแพง

The Office Of Academic Resource Information And Technology

รายละเอียด

พระตระกูลนางกำแพง นั้นประกอบด้วย พระกำแพงเม็ดมะลื่น พระนางกำแพงกลีบบัว พระนางกำแพงพิมพ์ ลึก พระนางกำแพงพิมพ์ตื้น พระนางกำแพงพิมพ์ลูกแบ่ง (เดี่ยว-คู่) พระนางกำแพงฐานดาตาราง พระนางกำแพง เม็ดมะเคล็ด เป็นต้น กรุที่พบมักพบมากในบริเวณทุ่งเศรษฐี ตำบลนครชุม เช่น กรุวัดพิบูล กรุหนองลังกา กรุ เจดีย์กลางทุ่ง กรุวัดบรมธาตุ กรุนาตาคำ กรุท่าเตื่อ ทางใต้ของทุ่งเศรษฐีก็ยังมีพบบริเวณเมืองตรังตรัง เช่น กรุ เจดีย์เจ็ดยอด กรุวัดวังพระธาตุ ส่วนทางฝั่งจังหวัดพบที่กรุวัดพระแก้ว กรุวัดป่ามด กรุวัดอาวาสน้อย กรุวัด อาวาสใหญ่ กรุสี่อิริยาบถ กรุวัดเชิงหวาย กรุวัดช้าง กรุวัดกโลทัย เป็นต้นกรุพระนางกำแพง มีทั้งเนื้อดินเผา เนื้อ ว่าง เนื้อชินเงิน และเนื้อชินตะกั่วสนิมแดง เนื้อที่นิยมที่สุดก็เป็นเนื้อดินเผา เนื้อที่หายากก็คือเนื้อชินตะกั่วสนิม แดง และเนื้อว่าง ส่วนกรุที่เป็นที่นิยมมากที่สุดก็คือกรุวัดพิบูล และกรุวัดบรมธาตุ เนื่องจากมีเนื้อหนักนุ่ม สวยงามมาก พระนางกำแพงเม็ดมะลื่นจะนิยมมากกว่าพระนางกำแพงอื่นๆ สนนราคาก็สูงมากเช่นกัน ต้องว่ากัน ที่หลักแสนแทบทั้งสิ้น ลดหย่อนตามความสมบูรณ์เป็นหลัก พระนางกำแพงพิมพ์ตื้นแม้ว่าจะพบมากกว่าพระ พิมพ์อื่นๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร แต่ก็มีสนนราคาสูงพอสมควร ถ้าสวยมีหน้ามีตาก็คือต้องอยู่ในหลักแสนต้นๆ เช่น กันครับ สภาพต่างๆ ไปก็ต้องมีหลักหมื่นครับ ในวันนี้ผมได้นำรูปพระนางกำแพงพิมพ์ตื้น และนางกำแพงกลีบบัว กรุทุ่งเศรษฐี ของคุณเต๋ สระบุรี

พุทธลักษณะ เป็นพระปางมารวิชัย และปางสมาธิสถิตย์อยู่บนพื้นฐานรูปสามเหลี่ยมทรงเรขาคณิต เช่นเดียวกับพระนางพญาของจังหวัดพิษณุโลก จึงมีผู้เรียกกันว่า “กำแพงนางพญา” หรือเรียกสั้นๆ ว่า “นางกำแพง” เป็นกรุไหน ก็เรียกตามชื่อกรุนั้น เช่น นางวัดพระบรมธาตุ นางวัดพิบูล นางวัดป่ามด ฯลฯ เป็นต้น มีทั้งเนื้อชิน ดิน ว่าง และสัมฤทธิ์ก็มีบ้าง แต่มีน้อยมากมีหลายแบบ เช่น

- 1.แบบนางเสน่ห์จันทร์ องค์พระคล้ายนางเสน่ห์จันทร์ แต่พระพักตร์ใหญ่อ่อนช้อยและชัดเจนกว่า พระเนตร พระกรชัดเจน พุทธลักษณะเหมือนพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย เนื้อจัดว่าละเอียดมาก
- 2.แบบบัลลังก์แก้ว หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า “นางดาตาราง” คือเป็นรูปอาสนบัลลังก์ก็เป็นรูปดาตาราง จึง เรียกกันว่า “นางดาตาราง”
- 3.แบบนางอุทอง แบบนี้ก็มีที่เหมือน พระพุทธลักษณะรูปทรงเทริดและแบบที่มีพุทธลักษณะ คางยัดๆ เหมือนพระพุทธรูปสมัยอุทอง ก็เรียกกันว่า “นางอุทอง”
- 4.แบบสกุลนางพญาพิษณุโลก พุทธลักษณะทั่วไปคล้ายกับพระนางพญาพิษณุโลก ผิดกันที่พระพักตร์ และ พระเศียร ซึ่งคล้ายไปทางพระพุทธรูป ของสุโขทัยเป็นส่วนมาก
- 5.แบบฐานบัว พุทธลักษณะคล้ายกับพระขุ่มยมี่ฐานเป็นบัวสองชั้น จึงเรียกกันว่า “นางฐานบัวคู่” หรือ “นางฐานบัวสองชั้น”
- 6.แบบหูตุ้ม หรือหูบายศรี พระกรรณเป็นปีกคล้ายกับหูพระพิฆเนศ บางท่านจึงเรียกว่า “หูช้าง” หรือ “หู

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ธานี” ตามความเข้าใจ ขนาดแต่ละพิมพ์แต่ละแบบมีขนาดแตกต่างกันไป เช่น นางวัดพิบูล จะสูงประมาณ 2.5 ซม. กว้างประมาณ 1.5 ซม. นางเสน่ห์จันทร์ก็มีขนาดใกล้เคียงกับเสน่ห์จันทร์ของสุโขทัย พุทธคุณ ดีทางเมตตามหานิยม ความเป็นสิริมงคลตลอดจนแคล้วคลาด ก็นับเป็นที่ปรากฏมาแล้ว

ภาพโดย : https://arit.kpru.ac.th/ap/local/?nu=&pages=2&code_db=DB0003&code_type=

คำสำคัญ : พระเครื่องเมืองกำแพง

ที่มา : สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร. (2549). พระกรุเมืองกำแพง มรดกประวัติศาสตร์กำแพงเพชร.

กำแพงเพชร: สมาคมกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-22

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=197&code_db=610005&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology